

Punte moj

ISSN 1846-9329

GLASILO OPĆINE PUNAT | godina 1. | broj 2. | STUDENI 2008.

PUNAT
100
GODINA
TURIZMA

PUNAT
100
YEARS
OF TOURISM

Kazalo

	Str.
Božićni su dani prepuni radosnih trenutaka	2
Uvodnik	3
Umirovljenici o listu	4
Najmlađi o listu <i>Punte moj</i>	4
Vijesti iz Općine	5
<i>Plavi cvijet</i> Općini Punat	5
Vijesti iz društvenih djelatnosti	6
Formirana je <i>Puntarska zaklada za starije i nemoćne</i>	6
Brojni događaji za stotinu godina organiziranog turizma	7
Višestruko povećana prerada	8
Tvrdekornost pojedinih maslinara u „čuvanju“ tradicionalnih običaja	9
<i>Prvih sto let je najteže</i>	10
Sopile u srcu	11
Marja-Ana Orlić – prva dobitnica <i>Nagrade za životno djelo</i>	12
Hans Steck, prvi počasni građanin Punta	13
Puntari na Međunarodnom festivalu folkloru	14
Ljetna škola glagoljice	14
Akvareli Ivana Lackovića Croate	15
Mladi puntarski plesači najbolji u Kutini	15
Va Farcolu je vavek veselo	16
Obnovljena je crkva u Staroj Baški	16
Panulaška upornost	17
Odustaje se od budućeg Spa Hotela Punat?	17
Rođeni, vjenčani i umrli za matično područje Punat	17
Posjetili smo Uljaru	18
Najdraži <i>prugasti tigrić</i>	18
Trgadba	19
Štajon od ulik	19
Program proslave Dana Župe i Općine Punat	20

Naslovnica: Stara Baška

Snimio: Sergio GOBBO

Ususret blagdanima

BOŽIĆNI SU DANI PREPUNI RADOSNIH TRENUTAKA

Ušli smo u vrijeme koje je ispunjeno praznicima i blagdanima. Proslavili smo blagdan Svih svetih i sjetili se naših dragih pokojnika na groblju na Dušni dan. Pred nama je proslava *Andrinje*, Dana našega mjesta, Općine i Župe. Početkom prosinca proslavit ćemo blagdan sv. Nikole - dan mornara, ribara, pomoraca i, naravno, djece. To je osobiti dan darivanja, veselja, mise na Buki u nama dragoj crkvi sv. Nikole i - dan dječjih cipela na prozorima. Prosinac nas zatim daruje misama zornicama i božićnim danima prepunih radosnih, obiteljskih crkvenih i molitvenih trenutaka koje može potaknuti jedino Dijete, maleni Isus u jaslicama koje krase svaku našu kuću. Konačno slijedit će novogodišnja veselja ispunjena nadom i očekivanjima, dani čestitki, dobrih želja i mnoštva ispisanih SMS-ova.

Svatko od nas rado priželjkuje ove blagdane jer oni unose u našu svakodnevnicu nešto novo, posebno. Ti dani nisu kao drugi. Oni su posebni i drugačiji. Razlikuju se od ostalih dana. I mi se u njima osjećamo posebno, drugačije kao kad umjesto radnog odjela obučemo svečano, blagdansko. Ti dani pružaju nam mogućnost odmora i osvježenja, ali i trenutak propitkivanja o životnom hodu i o ciljevima koji nas privlače, a koje smo sebi zadali.

Blagdansko raspoloženje dozivlje mi u pamet jednu priču koju sam negdje čuo, a koja, osobito za ovu prigodu, mislim da nosi dobru poruku. Evo te priče: Neki znanstvenik, kopajući po starim knjigama, otkrio je postojanje izgubljenog grada duboko u prašumi Afrike. Organizirao je znanstvenu ekspediciju, dogovorio se s poglavicom jednoga crnačkog plemena i krenuo u potragu. Putovanje nije bilo ni lako ni brzo. Domoroci su bez odmora, danima, tjednima i mjesecima mačetama krčili stazu kroz prašumu. Znanstvenik je bio nestrpljiv i stalno je požurivao ekspediciju. Jednog dana crnci koji su nosili stvari i krčili put iznenada su stali i nisu htjeli dalje. Na upit tog znanstvenika zašto su stali dobio je odgovor poglavice: „Mi smo se ovih zadnjih nekoliko tjedana i mjeseci kretali prebrzo, pa su naše duše ostale iza nas. Da bismo mogli dalje moramo počekati da nas naše duše stignu“.

I mi, kroz suvremenu prašumu obveza, termina i onoga neizbježnog „Moram još samo ovo“ idemo i živimo prebrzo. Vrijeme nam bježi. Kao da nam nedostaje vremena. Dani nam postaju prekratki. Zbog obveza ne razlikujemo više dane u tjednu, čak je i nedjelja postala kao svaki drugi dan. Zato nas blagdani pozivaju da zastanemo, da se ne žurimo. Pozivaju nas da sačekamo duše koje smo u žurbi i brzini putem negdje izgubili jer bez njih ne možemo dalje. Blagdani žele učiniti da se osjećamo posebno, dobro, blagdanski. Pozivaju nas da, barem na trenutak, zaboravimo obveze, muke, posao i da posvetimo vrijeme onima koji su nam ipak najvažniji: članovima obitelji, susjedima, prijateljima, kumpanijama, svim našim mještanima i Bogu.

Valja pritom nastojati da ovakvi blagdanski sadržaji doista imaju prednost pred vanjskim slavljenjem. Da se ne potrošimo u buci, galami i blještavilu kićenih izloga i ulica pa da nam ono bitno promakne. Blagdani gube svoj smisao ukoliko čovjek bude umorniji nakon njih nego prije.

Dragi Puntari, neka nam ovi blagdani budu odmor za dušu, neka nas snažnije međusobno povežu, neka nam donesu blagoslov u crkvi i izvan nje i, konačno, neka budu ono što nose u svom nazivu: blag-dani, tj. blagi dani za svakoga od nas.

pop Anton DEPIKOLOZVANE, plovac

UVODNIK

Poštovani čitatelji,

Pred Vama je drugi broj Vašega i našega glasila *Punte moj*, kojega, nadamo se, već nestrpljivo iščekujete. Potrudili smo se da prvi broj dođe u Vaše domove, u domove naših iseljenika, u knjižnice i državne institucije. Poslali smo ga i općinama na otoku, ali i izvan njega. Dostavili smo ga svima koji vole Punat i Staru Bašku i koje zanima što se ovdje događa.

I u ovom smo broju nastojali dati pregled aktualnosti iz naše Općine, zabilježiti značajna zbivanja, prisjetiti se prvih dobitnika javnih priznanja Općine Punat, osvrnuti se na upravo proslavljeni Dan Župe i mjesta Stara Baška za blagdan Svih svetih.

Zahvaljujemo svima koji su nam uputili izraze zadovoljstva, podrške i čestitali na našem općinskom glasilu; zahvaljujemo i onima koji su nam uputili kritike. Već smo i u prvom broju pozvali sve vas, osobito mlade, na suradnju u našem listu, pa to činimo ponovno. Pišite, izvještavajte, posebice o temama koje zanimaju mlade ljude, otvoreni smo za suradnju.

Ovaj broj izlazi uoči *Andrinje*, Dana naše Župe i Općine. U njemu možete pronaći i program svih događanja kojima ćemo *Andrinju* obilježiti.

Ove godine obilježavamo 15 godina postojanja naše Općine i petu godinu pobratimstva s prijateljskom Općinom Forcola u Italiji. Nastojte nam se i u tom slavlju pridružiti, koliko god je to moguće.

Kako će sljedeći broj izaći već u Novoj godini, koristim ovu prigodu zaželiti Vam svima sretne predstojeće božićne blagdane i uspješnu i plodnu 2009. godinu!

Vaš načelnik

Mladen JURANIĆ

SRETAN BOŽIĆ I NOVA 2009. GODINA!

Uredništvo

Punte moj

GLASILO OPĆINE PUNAT | godina 1. | broj 2. | STUDENI 2008.

Nakladnik Općina Punat, Novi put 2, 51521 Punat, tel. 051/854-140, faks 051/854-840,
e-mail: opcina-punat@ri.t-com.hr; www.opcina.punat.hr

Za nakladnika i glavni urednik Mladen JURANIĆ

Izvršni nakladnik Glosa d.o.o., Kršinićeva 14, Rijeka, tel. 051/642-082, mob.: 091/642-0822, faks 051/648-455,
e-mail: glosa@inet.hr

Za izvršnog nakladnika Ksenija ČULINA

Uredništvo Anton DEPIKOLOZVANE, Mladen JURANIĆ, Branko KARABAIĆ, Nada KIRINČIĆ, Petar KOPANICA,
Elfrida MAHULJA (urednica), Dragutin ŽIC

Grafičko uređenje i tisak Tiskara Šuljić, Viškovo

Naklada 750 primjeraka

Punte moj izlazi četiri puta godišnje - List je besplatan

UMIROVLJENICI O LISTU

U svoje ime i ime svojih prijateljica, odnosno jedne grupe umirovljenika iz Punta koji se prijateljski okupljaju svakog dana, želim se sa par riječi osvrnuti na 1. broj glasila Općine Punat *Punte moj*. Pohvalno je i hvalevrijedno da se je ovaj list konačno pojavio u našem prekrasnom Puntu, jer ne samo da je vodeće gospodarstvo u njemu, ali i turizam prekrasno cvate, sa svojim malenim plažama, prekrasnom uvalom i izrazito lijepim otočićem Košljunom s franjevačkim samostanom i crkvom.

Marija Žic čita list

Trebaju se Puntari još više založiti za uspjeh svojega mjesta i ne dopustiti da pojedine grane poljoprivrede propadaju, kao npr. vinogradarstvo, a čiji je proizvod sklop turizma kao i maslinarstvo.

Marija Žic, ud. Antona
Punat, 30. listopada 2008.

NAJMLAĐI O LISTU *PUNTE MOJ*

U našoj je školi uvijek veselo, no ovih je dana bila prava strka. Učenice VII. razreda Petra, Daria, Patricija i Ema šetale su školskim hodnicima, zavirivale u razrede, zaustavljale učenike i nešto uzbudeno zapisivale. Zašto su svi uzbudeni? Odgovarali su na pitanja:

Sviđa li ti se list *Punte moj*? Što misliš da bi u njemu trebalo promijeniti?

Evo nekih odgovora.

Kristijan Žic (VII): Sve je OK. Želio bih samo više fotografija o povijesti Punta.

Daria (VII): Nema dovoljno zanimljivosti o mladima.

Lucija Baljak (VII): Zanimaju nas novosti o gradnji nove škole.

Emil (VII): Nije dovoljno zanimljiv. Malo je fotografija u boji.

Andrea (VIII): Mislim da bi sve fotografije trebale biti u boji.

Ivana (VIII): Treba više pisati o učenicima.

Mario (VIII): Treba više pisati o novoj školi. Najbolji članak u prvom broju je onaj o završetku školske godine.

Mario (VI): Bilo bi dobro da list ima malo više stranica i fotografije u boji.

Livia (VI): Više podataka i fotografija o novoj školi, vrtiću i novim projektima.

Karla (II): Malo više o događajima u školi i nadarenoj djeci s otoka.

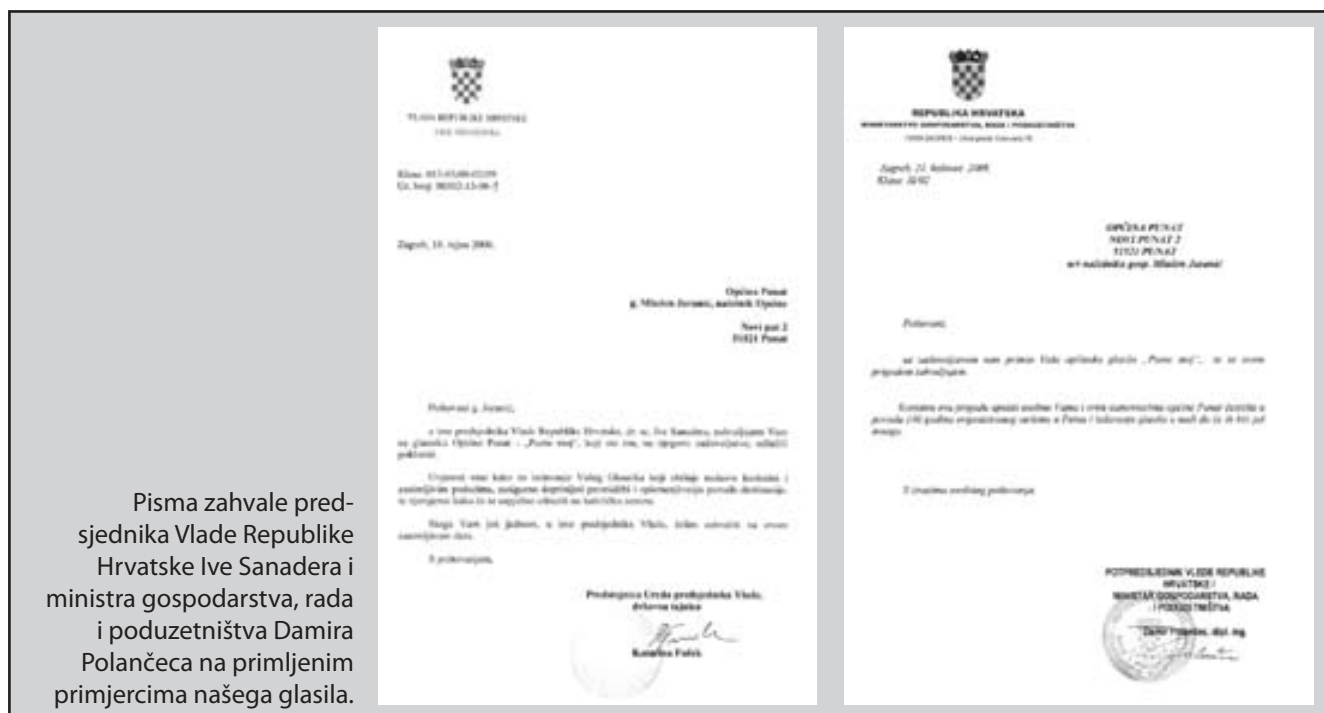
Anita (V): Treba više pisati o novoj školi i sadašnjim događajima u školi.

Ivona (V): Više o kulturnim događajima za mlade i novostima iz Župe.

Tea (IV): Treba više pisati o događajima u Puntu i na otoku, a posebno o Danima maslina.

Poslušajmo želje naših najmlađih sumještana i razmislimo o njihovim prijedlozima.

E. M.

Pisma zahvale predsjednika Vlade Republike Hrvatske Ive Sanadera i ministra gospodarstva, rada i poduzetništva Damira Polančeca na primljenim primjercima našega glasila.

VIJESTI IZ OPĆINE

O d našega posljednjeg javljanja, do dana kada smo ovaj broj priredili za tisak – sredinom mjeseca studenog – zbili su se brojni važni događaji koji su svi usmjereni k istom cilju – poboljšanju kvalitete življenja svih nas u Općini Punat.

Tako su na području prostorno-planske i komunalne aktivnosti Općine Punat, uz napomenu kako je od 15. lipnja do 15. rujna na snazi bila službena zabrana izvođenja građevinskih radova, obavljane sljedeće aktivnosti:

PROSTORNOPLANSKE AKTIVNOSTI

- ◆ Proveden je postupak javne nabave za izradu 10 urbanističkih provedbenih planova (UPU), temeljenih na odredbama PPU Općine Punat.
- ◆ Izabran je urbanističko-arhitektonskih ured koji će izrađivati UPU-e.
- ◆ Proveden je postupak javne nabave za izradu ortofoto topografsko-katastarskih karata za UPU 1 - UPU 10.
- ◆ Izabran je najpovoljniji ponuditelj za izradu ortofoto topografsko-katastarskih katara za UPU 1 - UPU 10 (Geofoto d.o.o. Zagreb).
- ◆ Ishođene su sljedeće dozvole:
 - Građevinska dozvola za produbljenje i proširenje plovnog koridora Puntarske drage,
 - Lokacijska dozvola (pravomoćna) za proširenje i uređenje pristupa mjesnom groblju s izvedbom parkirališta,
 - Upotpunjena je i predana dokumentacija za lokacijsku dozvolu za gradnju nove zgrade osnovne škole i sportske dvorane.

KOMUNALNE AKTIVNOSTI

Dovršeno je uređenje vanjskih strana novoga dječjeg vrtića: ograđen je vanjski prostor vrtića, hortikulturno su uređene vanjske površine vrtića s navodnjavanjem, postavljana su dječje naprave.

NARODNI DOM

- ◆ Provedena je javna nabava i izabran izvođač radova na uređenju prostora Vele i Male sale Narodnog doma (radovi na uređenju Male sale su započeli).
- ◆ Uređene su uredske prostorije, hol i zaravan ispred Narodnog doma.

U TIJEKU JE

Dorada projekta sanacije i uređenja Starog toša te postupak javne nabave za odabir izvođača građevinskih radova uređenja katnih prostorija.

STARA BAŠKA

- ◆ Sufinancirana je akcija uređenja crkve Svih svetih.
- ◆ U tijeku je kartiranje i parcelacija postojećih grobnih mjesta.
- ◆ Obilježen je Dan mjesta Stara Baška, 1. studenog, uz sudjelovanje klape *Kaštadi* i tamburaške sekcije KUD-a *Punat*, te prigodni domjenak u zgradi stare škole.
- ◆ U tijeku su pripremni radovi na sanaciji operativne obale.
- ◆ Dana 31. listopada, KD Ponikve raspisao je postupak javne nabave za izgradnju bunara, vodospreme i visinske zone vodovoda Stare Baške, a izbor izvođača radova očekuje se pokraj mjeseca studenog.

E. MAHULJA

PLAVI CVIJET OPĆINI PUNAT

U turističkoj akciji *Volim Hrvatsku*, u natjecanju za Plavi cvijet koju provodi Hrvatska turistička zajednica, Općina Punat osvojila je prva mjesta u kategorijama Najuređenije općinsko središte i Najuređeniji Turističko-informativni centar u Primorsko-goranskoj županiji.

To vrijedno priznanje – koje je Punat dobio upravo u godini 100. obljetnice organiziranoga turizma – uručio je na prigodnoj svečanosti u Opatiji župan Zlatko Komadina načelniku Općine Punat Mladenu Juraniću.

E. M.

Župan Zlatko Komadina uručio je priznanje
Plavi cvijet načelniku Mladenu Juraniću

VIJESTI IZ DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

- ♦ Dana 1. kolovoza bili smo domaćini manifestacije Dan iseljenika otoka Krka u sklopu koje je na Košljunu održana izložba u organizaciji Hrvatske matice iseljenika – Podružnice Rijeka, tematski usmjerena na rad i život iseljenika s otoka Krka u Americi. Manifestaciji je prisustvovao veliki broj naših iseljenih otočana koje su u Borićima dočekali i pozdravili načelnici otočnih općina i krčki gradonačelnik, predvođeni domaćinom, općinskim načelnikom Punta Mladenom Juranićem. Iseljeničkim zajednicama su poklonjeni i primjerci knjige *Lusmarine moj zeleni* Ivana Pavačića, u kojoj su sabrani notni zapisi i riječi svih poznatih nam otočnih domaćih napjeva, te reprint najstarijih izdanja *Krčkog kalendara* koje su predstavili Ranko Žic i Petar Strčić. Nakon ugodnog druženja u Šumici, iseljenici su zajedno s domaćinima posjetili Košljun na kojemu je Vanja Pavlovec, u ime Hrvatske matice iseljenika, otvorila izložbu, a potom su svi krenuli na izlet brodom u Staru Bašku. Vrativši se u Punat nazočili su misi u župnoj crkvi Presvetog Trojstva, poslije koje su u Borićima upriličeni zajednička večera i ples.
- ♦ Općina Punat darivala je ovogodišnje prvašiće *Geko paketima* opreme za likovni odgoj koju je odobrilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske.
- ♦ Objavljen je poziv za predlaganje kandidata za javna priznanja Općine Punat te održana sjednica Komisije za javna priznanja Općine Punat.
- ♦ Objavljen je i proveden natječaj za dodjelu stipendija učenicima i studentima Općine Punat u školskoj/akademskoj godini 2008/2009. Ove se godine nagrađivanju učenika i studenata priključila i Privredna banka Zagreb s prigodnim poklonima, a zajedničko druženje i podjela stipendija održano je u galeriji Toš 31. listopada, na Svjetski dan štednje.
- ♦ Objavljen je Javni poziv za sufinanciranje programa za zadovoljenje javnih potreba u obrazovanju, znanosti, kulturi, informiranju, sportu i tehničkoj kulturi te programa potreba udruga građana koje djeluju na području Općine Punat za 2009. godinu. Natječaj je bio

otvoren do kraja mjeseca listopada, a bit će temelj za izradu općinskog Plana javnih potreba u kulturi, sportu, obrazovanju i ostalim društvenim djelatnostima za 2009. godinu.

- ♦ Tijekom mjeseca studenog objavljen je poziv za prijavu djece koja trebaju primiti poklon-paket za Božić i Novu godinu. Ove godine program darivanja neće se održavati u Narodnom domu Punat zbog uređenja prostorija Velike i Male sale, već će se pakete podijeliti u galeriji Toš, 19. prosinca u poslijepodnevnim satima, o čemu ćemo mještane pravodobno obavijestiti.

E. M.

FORMIRANA JE PUNTARSKA ZAKLADA ZA STARIJE I NEMOĆNE

Dana 29. listopada okončan je postupak formiranja *Puntarske zaklade za starije i nemoćne*, izborom tijela Zakladne uprave i donošenjem odluka kojima se regulira funkcioniranje Zaklade.

Članovi Zakladne uprave su Dragutin Žic (predsjednik), Mladen Juranić (dopredsjednik), vlč. Anton Depikolozvane (član), Vinko Paladin (član), Marija Žic (članica) i Vesna Juzbašić (upraviteljica Zaklade).

Prema čl. 7. Statuta Zaklade: „Svrha je Zaklade pomoći starijim i nemoćnim osobama koje žive na području Općine Punat, odnosno u mjestima Punat i Stara Baška. Radi ostvarivanja svoje temeljne svrhe, Zaklada pruža informacijsku, stručnu i financijsku potporu programima koji potiču građansku inicijativu, volonterstvo, filantropiju kao i drugim programima kojima se ostvaruje svrha Zaklade.“

Puntarska zaklada za starije i nemoćne prva je takva Zaklada namijenjena pomoći starijim i nemoćnim koju je osnovala jedna lokalna samouprava u Hrvatskoj.

Detaljnije o radu Zaklade obavijestit ćemo naše čitatelje u idućem broju lista.

E. M.

BROJNI DOGAĐAJI ZA STOTINU GODINA ORGANIZIRANOG TURIZMA

Za nama je još jedna vrlo zahtjevna turistička godina koja završava u slavljeničkom tonu iz opravdanih razloga. Ovogodišnji turistički promet na području Turističke zajednice općine Puna, za razdoblje siječanj – listopad, pokazuje gotovo istovjetan prošlogodišnji rezultat, što je vrlo pozitivno jer je prošla godina bila rekordna. Dakle, ponovili smo izvanredan rezultat. Puna i Staru Bašku posjetilo je 102.390 turista koji su ostvarili 619.315 noćenja. Rezultat je to iznimno dobar zbog konkurencije na svjetskom turističkom tržištu.

Razlog za slavlje jesu i protekla događanja uz obilježavanje 100. obljetnice *Kupališnog društva*, odnosno organiziranog turizma. Naravno da nismo sve ukuse zadovoljili, no nadamo se da je većina domaćih i stranih posjetitelja

Za Dane maslina pripremala se *mega padela* sa šurlicama

Plivači - triatlonci u prvom otočnom olimpijskom *Krk3atlonu*

Puna, bila zadovoljna našim aktivnostima kojih je ove godine bilo više od stotinu, uz vrlo visoku posjećenost. Ovdje želimo uz nekoliko sličica dokumentirati važnija događanja, a to su *Fešta od šurlic*, *Ribarski dani*, *Barufe va dragi*, proslava 100. godišnjice turizma, 7. klupska večer, umjetnička izložba Ivana Lackovića Croate, prvi otočni olimpijski *Krk3atlon* i 12. Dani maslina. Ovogodišnji Dani maslina, obogaćeni su novim sadržajem a to je izbor *Miss masline*. Naime, predstavnici medija već su navikli da Turistička zajednica Puna, uvijek i gotovo svake godine priredi jedan novitet tijekom ove manifestacije. Tako smo ove godine osmislili ovaj izbor, a za iduću već pripremamo izložbu mladoga maslinovog ulja. Uvjeti koje *Miss masline* mora zadovoljavati jesu da je domaća, da je rodna i da je punoljetna. Naravno ovdje se ne radi o *divojki*, već o stablu masline, što je izazvalo interes ne samo kod pripadnika medija već i kod sponzora i maslinara.

Razlog za slavlje jesu i blagdani koji nas očekuju. Tako možemo najaviti sljedeća događanja: za blagdan Svih svetih, koji je ujedno i Dan Župe i mjesta Stara Baška, koji će se obilježiti prigodnom svečanošću. Zatim nam predstoji *Andrinja* – Dan Župe i Općine Puna, uz Festival *Dica Punta kantaju*. *Andrinja* nas uvodi u razdoblje adventa, kad nam dolazi blagdan sv. Nikole, zaštitnika pomoraca, putnika i djece, uz prigodne svečanosti za pomorce, ali prvenstveno za djecu predškolskoga i školskoga uzrasta. Nakon sv. Nikole očekuju nas blagdani Božića i Nova godine, te vam svima želimo puno zdravlja i veselja za uspješan završetak i još ugodniji početak u 2009. godinu.

Predstavnici Općine i Turističke zajednice općine Puna uz slavljeničku tortu u povodu 100 godina turizma

Branko KARABAIĆ

Kvarner-Uljara

VIŠESTRUKO POVEĆANA PRERADA

Svi se još sjećamo vremena kada su se uzduž otoka, a osobito u Puntu maslinari organizirali i brinuli brigu oko prijevoza maslina na preradu u uljare u Taru ili na Cresu. Otvaranje uljare u Puntu značilo je umnogome olakšani put od berbe maslina do kvalitetnog ulja, a time ujedno i preporod maslinarstva, prvenstveno na području Općine Punat, a kako se tijekom proteklog razdoblje pokazalo, i na cijelom otoku Krku. Uljara se od dana otvaranja do danas modernizirala, kvalitetno ustrojila, a o iskustvima u radu s maslinarima i maslinama porazgovarali smo s Miljenkom Parčićem, voditeljem uljare u Puntu:

Kakva su poboljšanja poduzeta u Uljari od otvaranja do danas, i koliko to utječe na kakvoću ulja? Planiraju li se nova ulaganja?

⚙ Uljara u Puntu otvorena je 1991. godine, kapaciteta 700 kilograma na sat, i taj kapacitet je tada u potpunosti zadovoljavao maslinare otoka Krka i Raba koji su dolazili u Punat na preradu maslina. Otvorenjem ove uljare na otoku Krku je došlo do preporoda maslinarstva i počelo se s novim nasadima tako da se već 1995. godine osjećao pritisak na kapacitet Uljare, pa se nabavila još jedna centrifuga koja je ubrzala rad. Godine 2005. nabavljeno je novo, tada najsuvremenije postrojenje za preradu maslina, povećanoga kapaciteta na 2000 kilograma na sat i bolje kvalitete jer sada polifenoli ostaju u ulju. Što ima više polifenola u ulju, ono je kvalitetnije i polifenoli čuvaju kakvoću ulja.

Što se tiče novih ulaganja, u planu je podignuti novu punionicu za maslinovo ulje na način da se maslinarima nudi usluga punjenja u boce njihovoga maslinovog ulja. Planiraju se i još neka ulaganja, prije svega prigodom primitka maslina.

Odakle dolazi najveći broj maslinara i dolaze li u Punat maslinari iz drugih krajeva?

⚙ Do 2005. godine na preradu u Punat dolazili su maslinari s otoka Raba, a danas dolaze maslinari samo s otoka Krka. Najviše maslinara dolazi iz Punta, a zatim iz Krka.

Navest ću i neke, čitateljima zanimljive, podatke o količini prerade, a samim tim i pokazatelje o podizanju novih

Miljenko Parčić: Puntarsko maslinovo ulje, a i sama Uljara poznati su po kakvoći

nasada maslina. Godine 1995. prerađeno je 600 tisuća kilograma za otoke Krk i Rab, 2000. godine 720 tisuća kilograma za otoke Krk i Rab, dok je 2005. godine prerađeno 830 tisuća kilograma samo s otoka Krka.

Što se radi na promidžbi puntarske uljare? Koliko je ona poznata u Hrvatskoj i jeste li zadovoljni ugledom kojega u ovome trenutku imate, s obzirom na medalje i priznanja koja već gotovo u pravilu, dobivaju krčki maslinari?

⚙ Prije godinu dana Kvarner-uljara napravila je novu etiketu jer je dotad naše ulje punila i prodavala tvrtka *Oleal* pod svojim znakom. Je li zahvaljujući etiketi, brojnim medaljama ili kakvoći, no zamijećen je napredak u prodaji maslinovog ulja u Uljari. Tako smo ove godine, 20. kolovoza prestali s prodajom maslinovog ulja jer smo ostali bez njega. Ove smo godine podigli cijenu otkupa kako bismo otkupili veću količinu, s obzirom na to da je potražnja iz godine u godinu sve veća. Puntarsko maslinovo ulje, a i sama Uljara dosta su poznati po kakvoći, iako sam mišljenja da se malo radi na promidžbi. To, međutim, također možemo opravdati. Naime, kako smo vezani za naše kooperatne, ne možemo se pojaviti na tržištu s većim količinama. To znači da jedne godine možemo otkupiti 10 tisuća litara dok slijedeće puno manje, što ovisi o rodnosti godine, ali i prodaji u konobama pa bi bilo neozbiljno pojaviti se pompozno na tržištu jedne godine, a već druge izostati zbog malih količina.

Razgovarala Elfrida MAHULJA

TVRDOKORNOST POJEDINIH MASLINARA U „ČUVANJU“ TRADICIONALNIH OBIČAJA

U Puntu djeluje obiteljska uljara u sklopu obrta Ulika, vlasnika Gorana Bonifačića. O iskustvima rada razgovarali smo s vlasnikom

Što je bilo presudno kod donošenja odluke o otvaranju uljare, i koliko je vremena trebalo za ostvarenje ideje u djelo?

☀ Na kvarnerskim otocima maslina raste i donosi plod u gotovo idealnim klimatskim uvjetima. Maslinarstvo je bilo jamac opstojnosti svim autohtonim Bodulima, od njihova dolaska na ova područja, pa tako i mojim precima koji su se generacijama bavili ovom djelatnošću. Danas zbog otežanih uvjeta proizvodnje, usitnjenosti zemljišnih čestica i malog broja stabala po domaćinstvu, maslinarstvo ne može biti osnovna gospodarska djelatnost. Međutim, uz turizam ono može značajno poboljšati standard otočnih stanovnika koji se maslinarstvom ozbiljnije bave, posebice stoga što se radovi u maslinarstvu mogu vrlo dobro vremenski uskladiti s poslovima u turizmu i ugostiteljstvu. Stoga autohtoni otočni proizvodi – maslinovo ulje i proizvodi na bazi maslina i maslinovog ulja – mogu biti gospodarski unosan i turistički atraktivan dio tipične otočne ponude. To, uz nedostatne preradbene kapacitete i nemogućnost primjerenoga nadzora procesa prerade maslina za jamstvo proizvodnje visoke kakvoće maslinovog ulja, bili su presudni razlozi za „rađanje“ ideje o otvaranju ove uljare.

Koliki je kapacitet uljare? Je li otvorena i za vanjske korisnike, ili služi isključivo za Vaše potrebe, odnosno kako bi Vaša djelatnost imala svoj „zatvoreni krug“ u procesu proizvodnje i prerade maslina, te željene kakvoće maslinovog ulja?

☀ Nominalni kapacitet uljare je 350 kilograma prerađenog ploda maslina na sat. Uljara nije predviđena za „uslužnu preradu“, što znači da nama nipošto nije interes

preraditi što veće količine ploda masline, već želimo proizvesti što bolju kakvoću maslinovog ulja. U skoroj budućnosti će više od 50 posto kapaciteta uljare biti „angažirano“ preradom naših maslina, a prerađivat ćemo i masline određenog broja maslinara koji će poštovati zahtjeve nužne za dobivanje maslinovog ulja najviše kakvoće.

Kakva su Vaša dosadašnja iskustva (dobra, ali i loša ukoliko ih ima), te planovi za budućnost?

☀ Naša dosadašnja iskustva u preradi maslina su vrlo dobra, a što se tiče loših iskustava, ona se odnose na tvrdokornost pojedinih maslinara u „čuvanju“ tradicionalnih običaja i navika koji nikako nisu dobri i koji negativno utječu na dobivanje maslinovog ulja visoke kakvoće. Pri tom prvenstveno mislim na dugotrajno držanje ploda masline u razdoblju od berbe do prerade u neodgovarajućim uvjetima, u *maštelima*, najlonskim vrećama, moru i slično. Ipak moram dodati i da se iz godine u godinu primjećuju promjene u ponašanju maslinara. I to na bolje.

Naši planovi za budućnost, kad je u pitanju maslinarstvo, odnose se na ostvarenje kompletnoga poduzetničkog programa koji se sastoji od sadnje maslinika, kvalitetne prerade maslina, primjerenog skladištenja maslinovog ulja i proizvoda od maslina i maslinovog ulja, te ponude autohtonih jela na bazi maslina i maslinovog ulja. Tako funkcionalno i gospodarski „zatvoreni krug“ jamčit će određene količine tipičnih autohtonih proizvoda maslinovog ulja i proizvoda na bazi maslina i maslinovog ulja visoke kakvoće, otvaranje novih radnih mjesta, te konačno očuvanje i oplemenjivanje otočnog krajobraza.

Zahvaljujemo našim sugovornicima na susretljivosti i ovom razgovoru, te im želimo poslovni uspjeh i ispunjenje planova za budućnost! Vjerujem da se svi slažemo u jednom, a to je da naš otok zaslužuje svoj brand u obliku prepoznatljivih visokokvalitetnih proizvoda od maslina i maslinovog ulja.

Razgovarala Elfrida MAHULJA

Gordan ŽIC, direktor Kvarnera d.o.o.

PRVIH STO LET JE NAJTEŽE

Najstarije trgovačko društvo registrirano u Puntu je Gospodarsko trgovačko društvo, osnovano 1904. godine. Sjedište Društva je bilo na Kljepini, gdje su se nalazile i prve prodavaonice. Tijekom idućih desetljeća Društvo je mijenjalo ime u Seljačka zadruga za nabavu, prodaju i preradu s.o.j., te Narodna nabavlačko-potrošačka zadruga s.o.j. Godine 1954. osnovana je Opća poljoprivredna zadruga, a 1978. godine zadruga se preoblikuje u poduzeće i dobiva naziv Kvarner.

O prošlosti i sadašnjosti u poslovanju toga Društva upoznao nas je Gordan Žic, direktor Kvarnera d.o.o. Istodobno, početak je to serije napisa u listu *Punte moj* u sljedećim brojevima o najstarijim poduzećima u Puntu.

Trgovina, prerada, turizam...

Kojim se djelatnostima bavilo Gospodarsko trgovačko društvo u početku rada?

☀ Osnovano na zadružnim temeljima, Društvo je očito osnovano kako bi pomoglo poljoprivrednicima eventualnim financiranjem proizvodnje, te plasmanom poljoprivrednih proizvoda. Osim prodaje, Društvo je nabavljalo robu potrebnu Puntarima – od namirnica, tekstila, do građevnog materijala. Za potrebe opskrbljivanja, prema podacima iz starih zapisnika, Društvo je imalo dvije prodavaonice i mesnicu. Zadrugari su, kako bi se današnjim rječnikom reklo, kompenzirali svoju potrošnju s poljoprivrednim proizvodima koje su dali na raspolaganje Društvu. Zadržar je imao knjižicu u koju se bilježila kupnja te cijena robe tijekom cijele godine.

Kojim se djelatnostima, osim trgovine, bavilo Društvo tijekom svoje duge povijesti?

☀ Nije lako odgovoriti na ovo pitanje iz bojazni da se nešto ne izostavi.

Naime, nakon što je uspostavljena osnovna zadaća objedinjavanja prodaje poljoprivrednih proizvoda koji su se pojedinačno proizvodili, te je uspostavljena i opskrba stanovništva – jednom rječju trgovina, Društvo je pokrenulo i preradu. Tako su u sastavu Društva poslovali uljara, tvornica tjestenine, mlin, pekara, sirana, sodara i ledara, te zanatske radionice, krojačnica i stolarija. Na poljoprivrednoj ekonomiji Kanajt bavilo se povrtlarstvom, vinogradarstvom, voćarstvom i svinjogojstvom. Neizostavno treba naglasiti značajnu djelatnost vađenja pijeska i ovčarstvo. Društvo je nadograđivalo i mjenjalo svoju djelatnost, ovisno o potrebama i promjenama u ukupnom okruženju. Razvojem turizma, Društvo je proširilo svoju djelatnost i na ugostiteljstvo: dva hotelska objekta s 45 ležaja, jedan restoran i dvije gostionice, *Costa Rica* i *Triglav*.

Gordan Žic: Kvarner d.o.o. danas u uvjetima vrlo jake konkurencije u trgovini postiže zadovoljavajuće poslovne rezultate.

Koje su djelatnosti kojima se danas Kvarner d.o.o. bavi i koliko djelatnika zapošljava?

☀ Osnovna djelatnost tijekom cijele povijesti Društva bila je trgovina radi koje je Društvo i nastalo. Tako je i danas, Kvarner d.o.o. obavlja trgovačku djelatnost u 20 prodajnih objekata. Osim u Puntu, prodavaonice se nalaze u više naselja otoka Krka i na području Vinodola. Povezani smo u grupaciju Ultragros, a čine je 23 poduzeća koja se bave trgovinom. Zajedničkim nastupom na tržištu uspijevamo postići bolje nabavne cijene nego što bismo to mogli pojedinačno postignuti. Na taj smo način vrlo konkurentni na tržištu, što znači da svojim kupcima omogućavamo odličan izbor artikala po iznimno povoljnim cijenama.

Kvarner d.o.o. ima 53 stalno zaposlena djelatnika, a za potrebe povećanog posla u ljetnim mjesecima dodatno zapošljava 20-ak djelatnika. Funkcionalno i vlasnički Kvarner d.o.o. je povezan s Marina Punat Grupom koja nam pruža više vrsta usluga: kadrovske, informatičke, pravne i slično.

Dokument o osnutku Gospodarskoga trgovačkog društva 1. rujna 1904. godine

Modernizirano poslovanje

Kakvi su planovi i perspektive za razvoj Kvarnera?

☀ Duga povijest Društva na neki način obvezuje i nas, sadašnju generaciju, da očuvamo i razvijamo temelje Društva za budućnost. Kvarner d.o.o. danas je poduzeće sa stabilnim poslovanjem koje i u uvjetima vrlo jake konkurencije u trgovini postiže zadovoljavajuće poslovne rezultate. Prednost koju vidim u odnosu na okruženje svakako su jednostavnost organizacije, brzo donošenje kratkoročnih poslovnih odluka, inovativnost, te posebno bih želio naglasiti, svjesne i savjesne ljude koji čine glavni adut uspjeha poduzeća.

Posljednjih smo godina adaptirali sve svoje maloprodajne objekte, uveli novi informatički sustav u poslovanje trgovine, nabavili novo postrojenje za preradu maslina, dakle, izdvojili smo značajna sredstva za modernizaciju poslovanja. Time su stvoreni preduvjeti za kvalitetnije obavljanje poslovanja.

U posljednje vrijeme počeli smo se baviti dodatnim obrazovanjem djelatnika. Trudimo se podignuti uslužnost osoblja u maloprodaji na najvišu razinu, a dosadašnje ulaganje u ovom smjeru već daje pozitivne rezultate.

Ideja i planova nam ne nedostaje, međutim, dok ne budu na pragu realizacije, smatram da ih nije ozbiljno plasirati u javnost iz razloga što se još razrađuju i mogu doživjeti promjene.

Ovdje bih želio reći da smo prije nekoliko godina započeli s novim načinom širenja poslovanja putem franšiznih odnosa s manjim privatnim trgovcima. U ovome smo prvi na području naše Županije, a pravedno i jednostavno uređeni odnosi između Kvarnera i takvih partnera na obostranu su korist, te ćemo sigurno i ubuduće nastaviti širenjem poslovanja u tom smjeru.

Siguran sam u daljnju dobru budućnost Kvarnera d.o.o, uostalom prvih sto let je najteže, a to je iza nas!

Razgovarao Dragutin ŽIC

Predstavljamo

Marijan ORLIĆ SENKIĆ

SOPILE U SRCU

Kada bismo pokušali napraviti jedno malo istraživanje na temu vjenčanja na području naše Općine, vjerojatno bismo došli do dojmive brojke *mantinjada* kojima je Marijan Orlić Senkić u paru sa svojim *kumpanjom* Franjom Žicom, pozivao mlade iz roditeljskih kuća u pratnji kumova. Na taj je način Marijan protkao svoj vedri lik s velikim brojem obitelji u Puntu, ali i izvan njega.

Ljubitelj svojega mjesta, svojega kraja i kulturne baštine, čitav je život predodredio očuvanju običaja i njegovanja tradicije: član je KUD-a Punat otkad Društvo postoji i djeluje, punih 35 godina. Štovatelj starina i borac za očuvanje „starinskoga“, vlastito je vjenčanje 1994. godine pretvorio u pravi mali projekt očuvanja tradicijske baštine. *Pir po starinsku, mladi, mlada i pirovljani va nošnjami*, došli su pogledati ljudi sa svih strana otoka. Oživljavanje prošlosti, koliko znam, takvo nešto više nitko nije ponovio.

No Marijan Orlić Senkić radeći u svom obrtu Prebiralnica otišao je i dalje, te se kod njega mogu nabaviti sopile koje izrađuje na tradicionalni način i koje nisu samo suvenir, već su i nadasve upotrebljiv instrument. Poznato mi je da mu je želja prenijeti svoja znanja i na mlađe, i toplo se nadam da će u tome i uspjeti.

Ono što treba osobito istaknuti jest njegova volja za sudjelovanjem u društvenom

životu zajednice u kojoj živi, te njegova uvijek prisutna spremnost svima u pružanju svoje pomoći – u organizaciji ili sudjelovanjem. Na ovaj mu način iskazujemo svoju zahvalnost i ističemo ga kao primjer svima onima koji tek dolaze.

Životni putovi nas sve vode na razne strane, pa tako su i Marijana odveli malo dalje od Punta, ali ipak ne dalje od otoka – u Kras. Želimo mu da se uklopi u novu životnu sredinu, ali isto tako da se ni u Puntu nikada ne prestane osjećati da je doma!

E. MAHULJA

Marijan Orlić Senkić sa svojim sopilama

Prisjećamo se

MARJA-ANA ORLIĆ – PRVA DOBITNICA NAGRADE ZA ŽIVOTNO DJELO

Dugogodišnja tajnica Crvenog križa Punat, članica *Bedema ljubavi* Punat, Marja-Ana Orlić napustila nas je 24. siječnja 2006. godine. Izgubili smo osobu koja je zadužila cijelo ovo naše malo mjesto. O njoj možemo govoriti danima, a rekli bismo malo. Jer, Marja je bila i ostaje jedinstvena, nenadmašiva i nepobjediva.

Marja-Ana Orlić nije bila Puntarka rodom, ali je bila najbolja Puntarka 1991. godine kad je trebalo imati srce kakvo je imala ona. Tih dana nije bilo osobe ravne njoj spremne prihvatiti teški teret humanitarnog rada. Iskrena, poštena, skromna, puna ljubavi i razumijevanja prema svima onima koji su tako žalosno ovisili o tuđoj pomoći; svima njima bila je majka, sestra, prijateljica ili teta. Njezini su dani bili posvećeni brizi za druge, za one koji su ostali odsječeni od vlastitog korijenja.

Općina Punat je cijenila i pratila sve što je Marja od 1991. dala kao humanitarka, a mi koji smo je dobro poznavali i znali njezinu silnu energiju, bili smo presretni kada je upravo Marja za Andrinju 1997. prva u Puntu dobila *Nagradu za životno djelo*. Važno je napomenuti da je novčani iznos nagrade odmah darovala u humanitarne svrhe. Takva je bila Marja!

Njezina je prerana smrt potresla sve naše darovatelje u Austriji, Njemačkoj... Najvjerniji prijatelji Punta i poštovatelji Marje napisali su tada: *Croatia Hilfe iz Dillingena zahvaljuje Marji na svesrdnoj pomoći koju je pružala pri dolasku u Punat. S poštovanjem misle na njezinu skrb i njezin izvanredan rad.*

Pitamo se uvijek: Zašto nam odlaze dobri ljudi? Ima li odgovora? Teško ga je naći, ali valjda Bog zna kako nam jedino oduzimanjem dobre osobe pokazuje kako smo i u smrti nepobjedivi. Marja ostaje zauvijek pobjednik. Ona svojim djelom ostavlja neizbrisiv trag ovom našem Puntu, ali i mnogo, mnogo šire. To je prava slika Marje.

Tu sliku nasljeđuju njezini najmiliji, posebno unučice koje je učila kako se voli. A i mnogi njezini prijatelji. Ponosni smo što je Marja obogatila Punat svojim životom među nama. Ona nas je naučila da postanemo bolji. Nama ostaje slijediti taj trag koji nam je ostavila kao jasni putokaz. Punat to nikada ne smije zaboraviti!

Marja-Ana Orlić prigodom primanja *Nagrade za životno djelo*

Prođite uz njezino posljednje počivalište, zaustavite se, upalite svijeću ili učinite dobro djelo u njezino ime, a za svoju savjest. Osjećat ćete se bolje jer uvijek je negdje starost koja vapi za malo pažnje, uvijek neko dijete kojemu možemo pružiti mrvu ljubavi i pomoći na razne načine. Tako malo treba da se drugome uljepša i olakša život, umanjiti bol i tuga. Sjećanje na Marju živa je poruka da ne zatvaramo oči nikada pred tuđom nevoljom.

Marija BONIFAČIĆ

HANS STECK, PRVI POČASNI GRAĐANIN PUNTA

Dovoljno bi bilo reći: g. Hans Steck je naš darivatelj, dobrotvor, snažna osoba, hrabar i izvanredno *veliki čovjek*. Naš prijatelj koji je kao dugogodišnji gost Punta, odmah početkom Domovinskog rata 1991. godine shvatio što treba ljudima koji napuštaju domove, odlaze s najlon vrećicama u rukama u nova nepoznata područja širom Hrvatske. Razumio je svakog prognanika i izbjeglicu; posebnu je pažnju posvećivao djeci jer je kao prosvjetni radnik savršeno poznavao dušu djeteta koje se našlo u novoj nepoznatoj sredini, u području gdje se govori čakavskim (ili drugim) dijalektom.

I što je tada taj krasan čovjek učinio? Podignuo je na noge grad Dillingen u Njemačkoj i naselja u okolici. Znao je ljudima objasniti potrebe onih koji su ostali bez ičega. Pokrenula se „lavina“ donacija. Njegovi su se sugrađani odazvali pozivu čovjeka koji je, mada teški invalid, bio organizator i poticatelj svakog dara. Osobno je posredovao kod Hansa Dietricha Genschera, tadašnjega njemačkog ministra vanjskih poslova, i nosio mu apel majki za mir. Kakva volja i snaga!

U Puntat su gotovo tjedno stizali kamioni – šleperi s namještajem, bijelom tehnikom, higijenskim potrepštinama, školskim priborom, dječjom hranom... Dobrotom i aktivnošću g. Stecka, njegove obitelji, prijatelja, dolazilo je sve što je bilo potrebno za kakav-takav život ovdje u Puntu, na otoku, ali i izvan otoka, čak do Bosne.

Uspio je tako djelovati jer mu je na ovoj puntarskoj strani bila glavni oslonac druga prekrasna osoba – naša Marja-Ana Orlić. Gospodin Steck je imao neograničeno povjerenje u Marju. Osobno je vidio što i kako dobro radi Crveni križ, kako Marja pošteno i učinkovito raspoređuje i otprema pristigle donacije, kako članovi Crvenog križa rade uz Marju i daju sve od sebe. Razvilo se iskreno obostrano poštovanje između obitelji Steck, donatora iz Njemačke te aktivista Crvenog križa Puntat i *Bedema ljubavi*. Uz svaku donaciju stigao bi uredno ispisan popis ljudi koji su sudjelovali u Dillingenu u prikupljanju pomoći Puntu, a preko Punta i cijeloj Hrvatskoj. Svaki od tih dobrotvora dobio je

Hans Steck (drugi s lijeva) prima nagradu koju mu uručuje tadašnji predsjednik Općinskog vijeća Slavko Žic

pismenu zahvalu za svoj doprinos lakšem životu prognanika, svaki je član konvoja dobio *bodulski buketić*, simboličnu izravnu zahvalu što su prošli granicu s većim ili manjim problemima, jer te davne 1991. nije bilo lako prelaziti granice i birokraciju.

G. Steck i supruga mu Annelisse putovali su često zajedno u pravcu Punta prijateljima koje su voljeli i cijenili, istodobno kao i Puntari njih. Puntat je uzvratilo na jasan i ujedno simboličan način za *Andrinju* 1997. godine. Proglašio je Hansa Stecka *Počasnim građaninom Punta*. Lijepo, prava osoba za prvoga počasnog građanina. Možda se trebalo učiniti više? Razmislimo svi zajedno! Učinimo nešto!

Nažalost, 14. listopada 2000. godine Hans Steck je napustio ovaj svijet, svoju obitelj, pridružio se svojim precima, a nama ostavio najbolje što je mogao: svoju dobrotu, odlučnost, putokaz kako svaka osoba, ako je doista humanist, uvijek može učiniti nešto za drugoga. Ne zaboravimo stoga našega prvoga počasnog građanina, odajmo mu počast kao 18. listopada 2000. godine kada je naše izaslanstvo Puntara na čelu s tadašnjim načelnikom Milošem Orlićem otputovalo u Dillingen reći posljednje zbogom našem mještaninu, jer g. Steck je doista počasni mještanin Punta. On je naš! Nemojmo to zanemariti.

Marija BONIFAČIĆ

KULTURA

PUNTARI NA MEĐUNARODNOM FESTIVALU FOLKLORA

Svakog ljeta KUD Puntat nastupima prikuplja sredstva za odlazak na međunarodne festivale. Tako smo i ove godine, zahvaljujući velikodušnim sponzorima i zarađenom novcu, sudjelovali na Međunarodnom festivalu folklor zemalja Sredozemlja na Cipru, u gradu Larnaci, od 12. do 15. rujna.

Dana 9. rujna krenuli smo autobusom iz Puntata za Beograd gdje smo iz zračne luke u večernjim satima poletjeli za Cipar. Let je trajao dva sata i za nas koji smo letjeli prvi puta zrakoplovom, bio je jako ugodan i dojmljiv. Prva tri dana boravili smo u jednom lijepom hotelu u Aya Napi, malom gradiću smještenom na jugoistočnoj strani otoka. Tih smo dana uživali status „turista“. Imali smo vremena za kupanje u njihovom, za nas pretoplom moru, razgledavanje grada i trgovina, i, dakako, za dobru zabavu i zajedničko druženje.

Četvrtog dana uputili smo se prema Larnaci, gdje je i održan Festival. Nastupe smo imali u kasnim poslijepodnevima i večernjim satima. Na Festivalu je sudjelovalo sveukupno 14 grupa iz 10 zemalja, od kojih su nam se posebno svojim plesom dojmile grupe iz Crne Gore i Izraela.

Veterani KUD-a Puntat

Mi smo na Festivalu plesali poznate plesove *Domaći tanac, Linđo, Bizovac, Kraljice i Bunjevac*. Publika je naše plesove primila s velikim oduševljenjem te nas je nagrađivala velikim pljeskom.

Ovim putem od srca zahvaljujemo svim našim sponzorima koji su nam pomogli ostvariti ovo putovanje i, dakako, našem voditelju Stanku Mihajloviću bez kojeg ono ne bi bilo provedivo.

Paula LUKIĆ i Karla MANZONI

LJETNA ŠKOLA GLAGOLJICE

Glagoljski grafiti na prostoru ispred pošte

Ljetna škola glagoljice održana je u Puntu od 16. do 23. kolovoza u dva dijela. Najprije su polaznici slušali predavanja o uglatoj glagoljici, a potom su učili glagoljski krasopis. Školu je pohađalo ukupno 12 polaznika.

Zadnjeg dana škole ispivali su glagoljske grafite na prostoru ispred pošte u Puntu. U radu te radionice sudjelovalo je 30-ak ovogodišnjih i bivših polaznika škole u Puntu, Korniču i Omišlju.

Predavači su bili prof. Ana Mrakovčić, etnolog Damir Kremenić i prof. Siniša Reberski s Likovne akademije u Zagrebu, a cjelokupnu logistiku (prostor, opremu, rasvjetu, stolove i stolice) pružili su Ljerka Brajac i Vlado Brajac, vlasnici Male galerije *Letrat* u Puntu.

Organizatori i sudionici Ljetne škole glagoljice nadaju se nastavku ove lijepe tradicije i sljedeće godine.

Damir KREMENIĆ

AKVARELI IVANA LACKOVIĆA CROATE

U Galeriji Toš, kulturnoj točki Punte, 5. rujna otvorena je izložba slika Ivana Lackovića Croate (1931 – 2004), klasika hrvatske i svjetske naivne umjetnosti, jednog od najboljih crtača 20-og stoljeća.

Vijest ne bi bila previše iznenađujuća, da nije riječ o slikama koje su tom prigodom izložene. Ovom je prigodom izloženo, naime, 19 akvarela što ih je Ivan Lacković Croatia nacrtao ranih 60-ih godina prošloga stoljeća, i koje nikada do sada nitko nije vidio, osim njegove najuže obitelji. Tako je ova izložba bila jedno od središnjih događanja u obilježavanju 100 godina turizma u Puntu.

Za Puntat i Puntare izložba je još zanimljivija jer u najvećoj mjeri sadrži akvarele puntarskih lokaliteta koje je Lacković zabilježio ljetujući tih godina u Poštanskom odmaralištu, jednom od simboličkih puntarskih toponima, koje nažalost, trenutno stoji zatvoreno. Akvareli, u velikoj mjeri različiti od slikarstva kojim je Lacković iscrtao temeljne odrednice hrvatskog slikarstva i hrvatske naivne umjetnosti, u sebi ipak nose naboj prepoznavanja značenja lokaliteta iscrtanog rukom jednog od najznačajnijih hrvatskih slikara čija djela čuvaju i slave muzeji i kolekcionari širom svijeta.

Lokaliteti koje smo prepoznali (kuće Punta, Kornića, sv. Dunat, crkvice sv. Nikole...) i one koje tek otkrivamo, učinili su nas sudionicima otkrivanja Lackovićevih radova koji pripadaju prvom desetljeću njegova likovnog djelovanja u kojoj se služi realističkom i deskriptivnom metodom slikajući isključivo viđeno. No, već tada Lackovićev motiv su u najvećoj mjeri pejzaži kojima ostaje vjeran do kraja.

Uz sudjelovanje mladih sopaca i klape *Rašketa*, koji su svečanom ozračju otvaranja izložbe dali osobitu, lokalnom

S otvorenja izložbe u Galeriji Toš

baštinom obojanu glazbenu notu, svakako treba spomenuti i Lackovićevu sliku u vlasništvu obitelji prof. dr. sc. Du-bravka Orlića, ustupljenu ovom prigodom za izložbu, koja svjedoči o zaigranosti umjetnika u ocrtavanju Orlićeva liječničkog zvanja.

Uz brojne okupljene na otvaranju izložbe, zatekli su se i oni koji su svjedočili susretima s Ivanom Lackovićem Croatiaom tijekom njegova života i dobrohotnosti njegova, po mnogo čemu jedinstvenoga umjetničkog senzibiliteta.

Svakako je nezaobilazno spomenuti da su otvaranju izložbe nazočili i najuži članovi Lackovićeve obitelji koji su, u znak zahvale na organizaciji izložbe, poklonili Turističkoj zajednici Punta sliku ovoga velikog umjetnika.

Dunja SEITER-ŠVERKO

MLADI PUNTARSKI PLESAČI NAJBOLJI U KUTINI

Članovi srednje grupe KUD-a Puntat sudjelovali su na VI. međunarodnom dječjem festivalu folkloru u Kutini 10. i 11. listopada. Na Festivalu je sveukupno sudjelovalo 20 grupa.

Bili smo smješteni u mjestu Potok, u obiteljima koje su nas ugodno iznenadile gostoprimstvom i ljubaznošću, te se nadamo kako ćemo im uskoro i mi moći uzvratiti.

Ugodno smo se družili s našim domaćinima i njihovom djecom te smo gotovo „izgubili“ natjecateljski duh želeći se samo dobro provesti. No, ni rezultat nije izostao. Na ponos našeg voditelja Stanka Mihajlovića, kao i cijelog Puntata, uspjeli smo osvojiti 1. mjesto u kategoriji od 10 do 14 godina.

Karla MANZONI i Diandra MRAKOVČIĆ

Dio članova srednje grupe KUD-a Puntat

VA FARCOLU JE VAVEK VESELO

Zajednička fotografija domaćina i Puntara

Predstavnici Forcole potrudili su se da se gosti ugodno osjećaju: razgledali su siranu....

Već i tići kantaju da su Općina Forcola i Općina Punat, „va ljubavi“, pobratimljene pred više let, jušto od 2003. leta gospodnjega. Šempre se niki parti zgoru a niki zdolu, tako da moremo reć da je indeja od prije pet let zaživela, aš se fameje kuntruju ši na našen, ši na bratskon-talijanskon kunfinu. I naš gospodin plovon šempre parti vižitat ariju na visokon, a š njin ide i mularija (dičina), ka najviše na snigu uživa.

Intanto, Puntari gredu na snig, va goru, a naši „amici“ zi Forcole pridu namore uživat „bellissimo mare azzuro“. Ovo-ga protuleća je, za Osipovu – blagdan Župe i Općine Forcola-Sirta, bila neš mlaja delegacija z bande Općine Punat, ku su kumpanjale dvi šinjore, ke su bile va formi od kontrole. Kako godare bilo, kada se gre va Forcolu arija je friška, a kumpanija vavek pronta na sakakove avari. Pošpijajte i sami, nikolike letrati, kako nan je lipo bilo na bratskon kunfinu, u naših „cari amici italiani“.

... i uživali u snježnim radostima na obližnjem skijalištu

Zi velu krijancu smo odbavili sve urdini i regule, kako pravi „ministranti“, ma za prontat sve ono ča smo mi doživeli i prijeli od naših „amici“, ćemo morat dobro steplit katride i namučit općinski takujin.

Branko KARABAIĆ LUSKIĆ

OBNOVLJENA JE CRKVA U STAROJ BAŠKI

Župna crkva Svih svetih u Staroj Baški je više godina vaspila za obnovom izvana i iznutra. Nakon dugogodišnjega strpljivog šparanja od nedjeljnih milostinja i darova od mnogih namjernika i turista, osobito Starobaščana koji žive u Americi i drugdje, ove godine u svibnju započelo se s obnovom. Najprije je postavljena nova elektrifikacija zvona i sanirana preslica na crkvi. Zatim se popravila i potpuno zaštitila fasada. Time je crkva dobila novo i svečano ruho, kako i priliči. Početkom mjeseca rujna krenulo se s obnovom unutrašnjosti. Uredio se prezbiterij, postavila nova instalacija za rasvjetu i pripremio pod za novi oltar i ambon koje bi uskoro trebalo postaviti. Ovih dana bojit

Pročelje obnovljene crkve u Staroj Baški

će se unutrašnjost, i dok čitate ovaj tekst, možda budu radovi zgotovljeni. Naručit će se i novi ormari za sakristiju.

Do sada je u obnovu crkve (u to nisu računati troškovi bojanja i izrade novog oltara) utrošeno oko 150 tisuća kuna. Ovim putem zahvaljujemo svima koji su svojim darom pomogli. Zahvaljujemo također i Općini Punat na donaciji od 60 tisuća kuna.

Nadamo se da će s onim što je već učinjeno, i što se planira učiniti, crkva biti i lijepa i ugodna za molitvena slavija, radi čega je i sagrađena.

vlič. Anton DEPIKOLOZVANE

Vrijedi zabilježiti

PANULAŠKA UPORNOST

Dugo godina sam se profesionalno bavio ribolovom i D ulovio dosta kapitalnih primjeraka zubaca, lubena, ugora i grdobina, ali sve to zajedno ne može se mjeriti sa sportskim iskustvom lova gofa od 20 kilograma na višku panulu. Borba s njim doslovno golim rukama, dostojna je da je podijelim s vama.

Potezao sam višku paniulu 6. studenoga oko punte Tarej na istočnoj strani otoka Cresa u nadi da će kakav lijepi primjerak „carića“ okusiti moju lignju koju sam stavio za ješku. Nakon par sati panulanja počeo sam razmišljati o promjeni terena kad mi je budnost počelo remetiti sve češće zijevanje od loše prespavane noći i bezuspješnog panulanja. I onda ... udarac. Snažan i razarajući! Olovnice mi paraju gole ruke dok pokušavam dati kontru, ali to nije bilo moguće! Puštam panulu iz ruke i ona naprosto leti u more. Moja je sreća što imam namotanu na plastični kolut koji se nesmetano vrti na škermu jer bi inače sve otišlo u more, a mojoj žalosti ne bi bilo kraja. Hvatam ponovno panulu u ruke i pokušavam zaustaviti ribu. Sad su sve olovnice u moru, a meni je u rukama goli najlon i bez problema ga otpuštam i dižem zamarajući ribu. Srce mi tuče kao ludo!

Znam da nije riječ o zubacu jer se ne ponaša kao zubatac. Diže se i spušta, pokušava pobjeći prema pučini. Sumnjam na kapitalnog gofa. Bojim se trenutka kada će olovnice ponovno doći u moje ruke jer riba ne prestaje svojim pokušajima oslobađanja. Evo, olovnice! Dižem ih nekoliko metara u barku i molim Boga da se ne zakvače negdje jer onda mogu reći: „Zbogom ribo!“. Ponovno novi udarac! Olovnice mi lete kroz ruke, ali ne puštam više panulu. U tom trenutku su mi u mislima bile jedino rukavice koje, naravno, nisam imao u barci. Kad

sam već pomislio da se riba nikad neće umoriti, i da će na kraju nešto poći po zlu i sve ostati na onome da najveća riba uvijek pobjegne, riba je počela popuštati kao da se predaje. Počeo sam je dizati bez problema do površine i oštrice moje kuke. Borba je trajala nekih pola sata i, iako su me šake boljale od rana, za mene je to bilo najljepše i najzbudljivije ribarsko iskustvo u životu.

Netko će reći panulaška sreća, a ja ću reći panulaška upornost i znam da će se sa mnom složiti svi panulaši Tko je uporan kad-tad dočeka ribu svojega života!

Damir ŽIC

ODUSTAJE SE OD BUDUĆEG SPA HOTELA PUNAT?

U prvom broju *Punte moj* informirali smo vas o najavljenom projektu budućeg Spa Hotela Punat, kao investicije tvrtke Hoteli Punat d.d, koja se uskoro trebala početi ostvarivati. Informaciju su prenijeli *Novi list* te županijsko glasilo *Zelena i plavo*.

Kako smo u međuvremenu putem neslužbenih informacija saznali da se od najavljenog projekta ipak odustalo, a službenu potvrdu od uprave Hotela Punat nismo još dobili, molimo vas za strpljenje i razumijevanje. O svim novostima i službenim priopćenjima informirat ćemo vas putem drugih medija.

Općinski načelnik Mladen JURANIĆ

Od 1. siječnja do 12. studenog 2008.

ROĐENI, VJENČANI I UMRLI ZA MATIČNO PODRUČJE PUNAT

Rođeni

Nikola Mihajić, sin Tee i Kristiana
Lana Šulava, kći Marine i Franja
Josip Tomić, sin Marije i Mladena
Laura Aćimović, kći Ivone i Aleksandra
Ivan Bjelanović, sin Sonje i Deana
Petra Žic, kći Ive i Ivana
Jana Valenčić, kći Nikoline i Davora
Sara Vidaković, kći Sare i Mladena

Vjenčani

Siniša Karabaić i Ivana Krištofić
Saša Šulina i Iva Franolić
Hrvoje Brnabić i Maja Radotić
Mladen Crnčić i Tanja Sindičić

Umrla

Nikola Galanić (1934)
Marija Jerončić (1914)
Matej Sindičić (1938)
Zvonimir Franolić (1921)
Vera Smokvina (1923)
Mileva Galjanić (1913)
Olga Cajhen (1931)
Željko Žilavčić (1948)
Dušan Stryčko (1947)
Silvestar Anđelić (1905)
Ivica Luketić (1936)
Katica Dijanić (1911)
Romano Fleš (1911)
Ivan Manzoni (1934)

Matični ured Krk

Dječji vrtić

POSJETILI SMO ULJARU

Za Dane maslina u Vrčiću smo organizirali različite aktivnosti tematski vezane za tradiciju branja maslina u našem mjestu. Masline su bile prisutne: u likovnom izražavanju (slikanje, oblikovanje plastelinom i glinom, kolaž), u tjelesnom vježbanju (imitiranje branja, prenošenje vreća s maslinama kao natjecateljske igre, penjanje po ljestvama), u razgovoru o prirodi i prehrani, u čakavskom govoru (*ulike, skalice, vrića*), u osnovnim matematičkim pojmovima (klasificiranje, prebrojavanje, sortiranje, dodavanje, oduzimanje i slično). Potom su odgojiteljice odlučile razveseliti djecu i odvesti ih u Uljaru. Zbilo se to 23. listopada kada smo vlakom stigli do Uljare, gdje su djeca svim osjetilima doživjela put masline od stabla do ulja. Postavljala su niz zanimljivih pitanja o strojevima za preradu, koji su posebno zanimali dječake.

Nakon razgledavanja Uljare, slijedio je susret s magarcem Gringom i kozama ispred hotela *Kanajt*. Vrijednost

Djeca su sa zanimanjem razgledala Uljaru

ovog doživljaja je velika jer je većina djece prvi puta vidjela i čula ove životinje koje postaju prava rijetkost u našem mjestu.

Vraćajući se prema Vrčiću uživale smo slušajući dječje dojmove i gledajući njihova vesela lica.

Zahvaljujemo svima koji su nam pomogli u organizaciji ovoga posebnog dana u našem Vrčiću.

Marija ORLIĆ

NAJDRAŽI PRUGASTI TIGRIĆ

Zvono je označilo početak nove školske godine. Najmlađa grupa učenika krenula je za svojom novom učiteljicom Marijanom Jelinić. Ogromne torbe gotovo su sakrile njihova zbuđena lišca. Oči im se veselo svjetlucaju, a hod im je ponosan, odlučan. Naši su ovogodišnji prvašići: Luka Antolić, Dean Belko, Nika Bonifačić, Petar Čar, Bernarda Galjanić, Stela Grgić, Mirsad Huremović, Andrej Laštro, Petra Leleković, Nora Mihajić, Andrea Orlić, Mia Orlić-Krizmanić, Josip Perić, Mirna Stupičić, Lea Žic i Lucija Žic.

Prvih je školskih dana učiteljica Marijana dolazila iz razreda umorna, obeshrabrena, ponekad i očajna: „Kako su samo nemirni! Ne mogu s njima ništa uraditi! Samo bi se igrali! Ne slušaju!“

Puntarski prvašići sa svojom učiteljicom Marijanom Jelinić

Prošla su dva mjeseca. Učiteljica je utihnula. Oni poslušno koračaju u redu i sjedaju na svoja mjesta u blagovaonici. Ponekad se čuje: „Učiteljice! Učiteljice!“ Učiteljica sad govori samo pohvale: „Kako su to pametna djeca! Vrlo lijepo usvajaju nova znanja. Zahtjevna su i vrlo vrijedna djeca!“ Učiteljica im je osmislila i novu igru *Druženje s Prugastim*.

Prugasti je razredna maskota, mali plišani tigrić. Svakoga dana jedan učenik uzme *Prugastog* kući nakon škole i zapiše u zajednički dnevnik kako su se družili, što su sve zajedno doživjeli. Velikim tiskanim slovima, prvim svojim nespretnim rečenicama, prvašići iznose svoje napisane doživljaje i dojmove. Zanimljiv je to način kako djecu naučiti pisati.

Ovo je tek početak, a što će sve oni postignuti...

Nada KIRINČIĆ

DVI, TRI PO
DOMAĆU...

TRGADBA

Škuro je. Na dvoru šušur. Voli muču, judi govore i niš potežu. Otac i Pravičić kladaju mašteli na voz. Ala, šu! Stani se! Remo trgat! Pomalo zgoru po Prgonu. Mat nosi punu koneštru. Otac rusjak, trliš i rankun. Zi žepa mu visi švilac. Nosin malu koneštricu. Skačen, aš je lahka. Ovd san ovo protuleće pobirala fijolice i preslice, a va onon drmunu fijolice od zeca. Zač remo tako pomalo?

Tri križi. Dvignen se na kamik. Moje mesto spi. Draga kako uje. Samo jedan kajic gre van i dela vali kako da riše po njoj. Koliko još? Sunce će se brzo pokazat. Ne tamo! Ovamo livo! Prema kući od Kalabrinja. Otvori zatoku! Zavrta zatoku! Klanac. Slabe postole, svako toliko pošpalangaju po mokron kamenju. Trava je još mokra. A ondat naše škatule Zavalon. Niki judi već trgaju. Čujen kako čakulaju i smiju se: "Ovoga leta je dobro rodilo. Koneštrice i kosirić. Atento! Dvigni pera od vinike da ni kaška šoto."

Trgan zi kosirićen vele grozdi i kladan va moju koneštricu. Brzo je puna. Svako toliko hitin ku črfujicu v usta. Ovo je debeljan, rušljin, brajdica, ondi je rožeta, a onamo sansigot. Gren do zdenca. Trsi su hitili viniku skoro do samoga zdenca. Grozje blišći. Ovd je moj otac zazidal kašku. Sunce

je već visoko i jako je teplo. Kladamo grozje na kup. Vonja vinika, bambarušina, kuš i mošt. Prsti mi se takuju. Čujen kola kako lunbardaju po klancu. Prišal je Pravičić zi vozon. Napunjujemo mašteli.

Vrime je od obeda. Mat riže kruh zi staru pošadu. Va tavajoliću je i komad ovčjega sira i slane ribe. Otac riže sir zi kosirićen. Bevanda teče va suhe grla. Koneštrice se pune. Mašteli su skoro puni. Niman mira. Skačen po gromači, dvižen se na duplicu. Sunce peče, a ja bin kantala. Mat me zove da ne gren dugo. Zaplela san se va beštran i pala koliko san duga i široka. Ne plačen, aš bi se mat jadila.

Ala, gremo doma. Gotovi smo. Teški voz zi puni mašteli pomalo voli potežu po klancu. Skoro san stala va lajno. Pravičić sprida zapovida zi voli, a otac je zada na vidi. Prišli smo na čestu. Dvižen se na voz i ćapan se za bražolac. Zada su drugi judi zi vozon i mašteli. Sprida nas judi, vozi i kareti. Tako po česti sve do Punta. Zahoj je. Sunce se hranja za Cresson. Draga i nebo se rumene kako krv. Smih, kanat i čakule. Dobro je rodilo. Bit će vina i rakije. Srce mi je puno. Mogla bin skočit i zagrlit celi ov moj kraj i svih ovih judi.

Nada KIRINČIĆ

ŠTAJON OD ULIK

Danas je lahko pobirat ulike, ma va našen ditinstvu su bile vele i oštre zime. Imeli smo na rukah i nogah ozeblina. Pod ulikon smo drhtali, mada smo i oganj goreli, i Boga molili da počne dažjit da gremo doma na komin noge teplit. Špahera nismo imeli ma i na kominu nan je bilo lipo, aš smo se voleli.

A kada su se ulike mlele, to van je bil blagdan! Naši oci su vavek onda pili i žajni bili, ma su brižni i mučni i potni bili, aš su športe na ruke stiskali i *Oruk* govoreli. Mi dičina smo na teplon lugu kobasice pekli, ava, kakove su

se odori po tošu širile, pa smo mi divojčice govorele: *Ma zač se ulike ne bi celo leto mlele?!*

Kad se je hodelo doma zi punin barilon, smo habali kako oci i strici govore: *Kume, dekordo zi nogu, pomalo, šegavo*, a mi dičina smo za njimi hodeli kako za svetinjon. Kad bi se kamenice napunile, matere su znale reć: *Dica moji, će bit i za mrtvih i za nas, ćemo prez straha na god i na Dušni dan gorit lumini, a bit će i za frite i hrostulini.*

Josipa ŽIC MEŠTRIČINA (1913 – 1990)
(Za *Punte moj* ustupila Marija Bonifačić)

ANDRINJA – 30. studenoga

PROGRAM PROSLAVE DANA ŽUPE I OPĆINE PUNAT

27. studenoga (četvrtak)

9 – 13 sati – Igralište Osnovne škole Punat
Malonogometni turnir osnovnih škola

10,30 sati – Narodni dom
Otvorenje izložbe crteža djece iz Dječjega vrtića Punat

18,30 sati – Galerija Toš
Otvorenje izložbe akademskog slikara iz Osijeka Tome Hrgote

28. studenoga (petak)

18,30 sati – Narodni dom

Svečana sjednica Općinskog vijeća – dodjela javnih priznanja Općine Punat za 2008.
(Nakon sjednice predviđen je domjenak u Narodnom domu Punat)

29. studenoga (subota)

16 sati – Narodni dom Punat
Festival *Dica Punta kantaju* (natjecateljski dio)

17,30 sati

Čitanje najuspješnijih učeničkih radova na čakavskom dijalektu i podjela nagrada

18 sati

Festival *Dica Punta kantaju* (proglašenje pobjednika i podjela nagrada)

21 sat

Zabava uz grupu *Aquarius*

30. studenoga (nedjelja)

10 sati – Staro groblje
Obred odrješenja za sve umrle

10,30 sati – Župna crkva Presvetoga Trojstva
Svečana misa – gostujući župnik vlč. Božidar Mrakovčić; gostujući zbor crkveni
zbor iz Portoroža